

Technikum w Zespole Szkół
im. Armii Krajowej
Obwodu "Głuszczyk" - Grójec
w Grójcu

Wymagania edukacyjne
na poszczególne oceny szkolne z przedmiotu:

prawo

I. Podstawa prawna

1. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r., poz. 750) - Rozdział 3a
2. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U.2023 poz.900)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (tekst jedn.: Dz.U. z 2023 r., poz. 2572)
4. Statut Technikum w Zespole Szkół im. Armii Krajowej Obwodu "Głuszczyk" - Grójec w Grójcu.
5. Program nauczania dla zawodu Technik Ekonomista 331403

II. Kwalifikacje wyodrębnione w zawodzie:

EKA.04.3. Stosowanie przepisów prawa w prowadzeniu działalności jednostki organizacyjnej	
Efekty kształcenia	Kryteria weryfikacji

Uczeń:	Uczeń:
1) charakteryzuje podstawowe pojęcia dotyczące systemu prawnego	1) identyfikuje prawo przedmiotowe oraz podmiotowe bezwzględne i względne 2) identyfikuje zakres i gałęzie prawa materialnego 3) identyfikuje zakres prawa formalnego (procesowego) 4) posługuje się wybranymi pojęciami prawnymi: norma prawna, przepis prawa, stosunek prawny, zdarzenie prawne 5) rozróżnia źródła prawa powszechnie obowiązującego 6) rozróżnia zadania organów ochrony prawnej: adwokatury, prokuratury, notariatu, radców prawnych

	<p>7) określa zasady obowiązywania aktów normatywnych, zasady wprowadzania zmian do aktów normatywnych, zasady stosowane w przypadku kolizji norm prawnych, zasady stosowane w przypadku regulowania tych samych spraw przez akty normatywne różnej rangi</p>
<p>2) stosuje wybrane przepisy prawa cywilnego</p>	<p>1) stosuje pojęcia i zasady prawa cywilnego, np. podmiot prawa cywilnego, zdolność prawna, zdolność do czynności prawnych, czynność prawna, stosunek cywilnoprawny, źródła prawa cywilnego, odpowiedzialność w prawie cywilnym</p> <p>2) rozróżnia podmioty, stosunki i czynności cywilnoprawne</p> <p>3) dobiera formę oświadczenia woli do rodzaju czynności prawnych dokonywanych w zakresie prawa gospodarczego</p> <p>4) wymienia rodzaje pełnomocnictw</p> <p>5) klasyfikuje rzeczy w znaczeniu prawa cywilnego rzeczowego: nieruchomości, ruchome, oznaczone co do rodzaju, oznaczone co do gatunku</p> <p>6) rozróżnia formy własności</p> <p>7) określa inne niż własność prawa rzeczowe</p> <p>8) interpretuje wpisy w księgach wieczystych</p> <p>9) omawia źródła powstawania i formy wygaśnięcia zobowiązań</p> <p>10) rozróżnia rodzaje umów: umowa dostawy, umowa sprzedaży na raty, umowa zlecenia, umowa o dzieło, umowa najmu, umowa dzierżawy, umowa leasingu, umowa agencyjna, umowa rachunku bankowego, umowa ubezpieczenia, umowa pożyczki, umowa użyczenia, umowa poręczenia</p>

	11) dobiera rodzaj niezachowania odpowiedzialności cywilnej do opisanej szkody lub sytuacji, np. odpowiedzialność deliktowa, kontraktowa, rękojmia za wady, gwarancja
3) stosuje wybrane przepisy prawa administracyjnego	<ol style="list-style-type: none"> 1) klasyfikuje organy administracji publicznej 2) identyfikuje zakres i źródła prawa administracyjnego 3) rozróżnia prawne formy działania administracji publicznej 4) klasyfikuje akty normatywne 5) identyfikuje elementy decyzji administracyjnej 6) sporządza schemat trybu odwołania od decyzji administracyjnej 7) rozróżnia rodzaje terminów w postępowaniu administracyjnym 8) oblicza terminy w postępowaniu administracyjnym
4) stosuje wybrane przepisy prawa w zakresie ochrony własności intelektualnej oraz własności przemysłowej	<ol style="list-style-type: none"> 1) rozpoznaje źródła prawa regulujące zasady korzystania z praw autorskich i praw pokrewnych oraz praw własności przemysłowej 2) klasyfikuje utwory ze względu na ochronę prawem własności intelektualnej 3) kwalifikuje utwory do domeny publicznej 4) identyfikuje zakres prawa ochrony własności przemysłowej 5) identyfikuje warunki udzielenia prawa ochronnego: wynalazku, wzoru użytkowego, wzoru przemysłowego, znaku towarowego

<p>5) stosuje przepisy prawa w zakresie ochrony danych osobowych</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) identyfikuje normy prawa krajowego i europejskiego regulujące ochronę danych osobowych 2) rozpoznaje zadania organów ochrony danych osobowych w Rzeczypospolitej Polskiej 3) posługuje się pojęciami z zakresu ochrony danych osobowych, np. zbiór danych, przetwarzanie danych, zabezpieczenie danych, usuwanie danych, administrator danych, odbiorca danych 4) rozróżnia rodzaje odpowiedzialności z tytułu nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących ochrony danych osobowych 5) kwalifikuje dane osobowe do odpowiedniego zbioru danych 6) identyfikuje warunki przetwarzania i zabezpieczenia danych osobowych 7) sporządza projekt oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych
--	---

KLASA II – 60 godzin

PODSTAWOWE WIADOMOŚCI O PRAWIE				
Ocena dopuszczający:	Ocena dostateczny:	Ocena dobry:	Ocena bardzo dobry:	Ocena celujący

Odróżnianie normy prawnej od innych norm postępowania.	Znajomość podstawowych pojęć prawnych i ich zastosowanie.	Umiejętne operowanie pojęciami prawnymi.	Wykorzystanie języka prawnego w omawianej tematyce.	Sprawne poruszanie się w omawianych zagadnieniach bogatym słownictwem prawnym.
Rozumienie zależności pomiędzy państwem a prawem.	Rozpoznawanie elementów normy prawnej i stosunku prawnego.	Określanie charakteru norm prawnych na konkretnych przykładach.	Interpretowanie wybranych przepisów prawa.	Sklasyfikowanie rodzaju norm i przepisów prawnych.
Znajomość najważniejszych gałęzi prawnych.	Poznanie podstawowych paremii prawnych	Analizowanie rodzajów zdarzeń prawnych.	Rozróżnianie stosunków prawnych wśród innych stosunków społecznych.	Bezbłędne określanie budowy norm prawnych na wybranych przykładach.
Operowanie pojęciem wykładni prawa.	Rozumienie istoty wykładni prawa.	Charakteryzowanie poszczególnych kodeksów.	Znajomość etapów stosowania prawa.	Rozróżnianie norm prawa materialnego i norm prawa formalnego, publicznego, prywatnego, prawa zwyczajowego, naturalnego oraz stanowionego.
		Znajomość istoty praw podmiotowych.	Zastosowanie wykładni prawa w praktyce.	Uzasadnienie konieczności funkcjonowania państwa praworządneho.
				Prezentowanie rodzajów wykładni prawa i określanie ich znaczenia w życiu gospodarczym, społecznym i politycznym.

PRAWO KONSTYTUCYJNE

Znajomość:	Umiejętność korzystania ze	Umiejętne operowanie	Wykorzystanie języka prawnego w omawianej	Sprawne poruszanie się w omawianych zagadnieniach
------------	----------------------------	----------------------	---	---

<p>- Konstytucji, jako najważniejszego źródła prawa.</p> <p>Umiejętność wyszczególnienia:</p> <p>- podstawowych wolności i praw człowieka</p> <p>- organów władzy</p>	<p>źródła prawa.</p> <p>Wskazanie międzynarodowych, europejskich i krajowych organów chroniących prawa człowieka.</p> <p>Poznanie:</p> <p>- zasad funkcjonowania państwa</p>	<p>pojęciami prawnymi.</p> <p>Rozumienie zasadności trójpodziału władzy w Polsce.</p> <p>Znajomość funkcji organów chroniących prawa człowieka.</p>	<p>tematyce.</p> <p>Interpretowanie wybranych przepisów prawa.</p> <p>Charakterystyka wybranych praw człowieka.</p>	<p>bogatym słownictwem prawnym.</p> <p>Wyszukiwanie na stronach www. Informacji dotyczących łamania praw człowieka w świecie oraz ich interpretacja na bazie przepisów prawa.</p>
---	--	---	---	---

<p>ustawodawczej i wykonawczej.</p> <p>Poznanie:</p> <p>-struktury wymiaru sprawiedliwości</p> <p>- trybu uchwalania źródeł prawa</p> <p>Umiejętność wyszczególnienia źródeł prawa powszechnie obowiązującego, miejscowego i unijnego.</p>	<p>- zasad funkcjonowania organów wymiaru sprawiedliwości oraz organów ochrony prawnej</p> <p>- sposobu promulgacji aktów prawnych.</p>	<p>Znajomość możliwych sposobów postępowania przy uchwalaniu ustawy.</p> <p>Rozpoznanie aktów prawnych wg ich hierarchii.</p> <p>Charakterystyka źródeł prawa powszechnie obowiązującego, miejscowego i unijnego.</p>	<p>Wskazywanie związków źródeł prawa z systemem organów państwowych.</p> <p>Analizowanie procesu legislacyjnego na przykładzie ustawy.</p> <p>Wyszukiwanie aktów normatywnych w dziennikach promulgacyjnych.</p>	<p>Uzasadnianie potrzeby funkcjonowania organów władzy, wymiaru sprawiedliwości i ochrony prawnej ze znajomością reformy sądownictwa.</p> <p>Doskonała znajomość źródeł prawa z uwzględnieniem zasad ich promulgacji oraz wykorzystaniem w praktyce.</p>
PRAWO CYWILNE				
<p>Znajomość:</p> <p>- podstawowych źródeł</p>	<p>Podawanie przykładów osób fizycznych i prawnych.</p> <p>Znajomość zakresu</p>	<p>Wskazywanie cech różnicujących osobę fizyczną i prawną oraz ich zdolności w świetle prawa.</p>	<p>Omawianie cech różnicujących osobę fizyczną i prawną oraz ich zdolności w świetle prawa.</p>	<p>Ustalanie sytuacji prawnej osoby fizycznej i prawnej.</p> <p>Rozumienie roli prawa</p>

<p>prawa cywilnego</p> <p>- instytucji własności</p> <p>- podstawowych umów cywilnoprawnych</p> <p>Odróżnianie osoby fizycznej od osoby prawnej.</p> <p>Rozumienie pojęcia zdolności prawnej, zdolności do czynności prawnych oraz osobowości prawnej.</p> <p>Ocena ważności czynności prawnej.</p>	<p>zdolności do czynności prawnych.</p> <p>Rozumienie istoty osobowości prawnej.</p> <p>Określanie rodzajów form i przesłanek ważności czynności prawnych.</p> <p>Ocena skuteczności określonej czynności prawnej.</p> <p>Znajomość podstawowych uprawnień właściciela rzeczy.</p> <p>Umiejętność rozpoznawania źródeł zobowiązań.</p>	<p>Sprawne operowanie pojęciami</p> <p>„osoba fizyczna”, „osoba prawna”.</p> <p>Podawanie na przykładach zakresu zdolności do czynności prawnych.</p> <p>Podawanie przykładów podmiotów posiadających osobowość prawną.</p> <p>Rozumienie skutków prawnych niezachowania właściwej formy czynności prawnej.</p>	<p>Analiza skutków prawnych niezachowania należytej formy czynności prawnych.</p> <p>Obliczanie terminów w prawie cywilnym, w tym terminów przedawnienia roszczeń.</p> <p>Umiejętność rozpoznawania atrybutów własności i innych praw rzeczowych.</p> <p>Znajomość różnorodności zabezpieczenia wykonania zobowiązań.</p>	<p>cywilnego w gospodarce – samodzielna analiza.</p> <p>Umiejętność samodzielnego sporządzania poszczególnych rodzajów pełnomocnictwa.</p> <p>Sprawne posługiwanie się kodeksem cywilnym w wybranym zakresie tematycznym.</p> <p>Samodzielne formułowanie skargi windykacyjne i negatoryjne.</p> <p>Analizowanie odpowiedzialności cywilnoprawnej.</p> <p>Wypełnianie wniosku o stwierdzenie zasiedzenia własności.</p>
---	--	---	---	---

<p>Rozróżnianie przedstawicielstwa ustawowego i pełnomocnictwa.</p>	<p>Rozróżnianie: - umów cywilno-prawnych</p> <p>Sporządzenie pełnomocnictwa ogólnego.</p>	<p>Rozpoznawanie rodzajów i zakresu poszczególnych praw rzeczowych.</p> <p>Poznanie skutków prawnych niewykonania zobowiązania.</p> <p>Rozumienie istoty umocowań na wybranych przykładach.</p> <p>Interpretacja wybranych przepisów kodeksu cywilnego.</p> <p>Powoływanie się na odpowiednie przepisy prawa w sytuacjach przedstawianych przez nauczyciela.</p>	<p>Poprawne sporządzanie umów cywilno-prawnych.</p> <p>Rozumienie istoty rękojmi i gwarancji.</p> <p>Rozumienie znaczenia prokury w odniesieniu do konkretnych przykładów.</p>	<p>Wyszukiwanie w mediach interesujących informacji na temat omawianej gałęzi prawnej.</p> <p>Korygowanie błędnie zawartych umów cywilno-prawnych.</p> <p>Samodzielne rozszerzanie słowniczka pojęć prawnych i pochodnych o pojęcia z omawianej gałęzi prawnej.</p> <p>Swobodna interpretacja przepisów prawa.</p>
---	---	--	--	--

PRAWO ADMINISTRACYJNE

<p>Znajomość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podziału terytorialnego państwa - podstawowych źródeł prawa administracyjnego - podstawowych form działania administracji - podstawowych organów 	<p>Umiejętność wyszukiwania źródeł prawa administracyjnego.</p> <p>Charakterystyka prawnych form działania administracji.</p> <p>Podstawowa znajomość:</p> <ul style="list-style-type: none"> - struktury organów administracyjnych 	<p>Dobra znajomość struktury organów administracji.</p> <p>Znajomość kompetencji organów administracyjnych.</p> <p>Rozumienie różnic między stosunkiem cywilnoprawnym a administracyjnym.</p> <p>Interpretacja norm materialnego prawa</p>	<p>Znajomość prawnych form działania administracji.</p> <p>Ustalanie organów promulgacyjnych prawa administracyjnego.</p> <p>Umiejętność sprawnego poruszania się i analizowania przepisów prawa administracyjnego.</p>	<p>Wskazywanie na przesłanki nieważności aktu administracyjnego.</p> <p>Ustalanie podstawy prawnej do przykładowej decyzji administracyjnej.</p> <p>Objaśnienie cech aktu administracyjnego.</p> <p>Analiza orzeczeń NSA, SN i</p>
---	--	--	---	--

<p>administracji.</p> <p>Znajomość pojęć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stosunek administracyjnoprawny - decyzja administracyjna. 	<ul style="list-style-type: none"> - różnic między prawem administracyjnym materialnym i formalnym - sposobu nawiązania stosunku administracyjnego 	<p>administracyjnego.</p> <p>Znajomość zakresu spraw objętych prawem administracyjnym.</p> <p>Poprawne korzystanie ze źródeł prawa administracyjnego.</p>	<p>Ustalenie organu administracyjnego właściwego do rozstrzygnięcia konkretnego stanu faktycznego.</p>	<p>TK.</p> <p>Wyszukiwanie na stronach www. Aktualnych informacji dotyczących funkcjonowania organów administracyjnych.</p> <p>Interpretacja przepisów polskiego prawa administracyjnego i prawa unijnego.</p> <p>Charakterystyka spraw objętych prawem administracyjnym materialnym.</p>
--	--	---	--	---

Wyszczególnienie spraw objętych prawem administracyjnym materialnym.	Odróżnienie naczelných organów administracji od samorządowych organów administracyjnych.	Rozumienie znaczenia instancyjności w postępowaniu administracyjnym.	Znajomość spraw objętych prawem administracyjnym materialnym.	Symulacja postępowania administracyjnego z zachowaniem wymaganej przez prawo procedury na wybranym samodzielnie przykładzie
Znajomość podstawowych paragrafów prawnych oraz zawodów prawniczych.	Znajomość: - przebiegu postępowania administracyjnego	Sporządzenie wniosku w prostej sprawie administracyjnej.	Sprawne posługiwanie się: - językiem prawniczym - odpowiednim źródłem prawnym w omawianych zagadnieniach z zakresu postępowania administracyjnego.	Samodzielność w sporządzeniu przykładowej decyzji administracyjnej.
Odróżnienie pojęć i źródeł prawa z zakresu postępowania administracyjnego i cywilnego.	- podstawowych elementów wniosku - środków odwoławczych w postępowaniu administracyjnym Korzystanie z Kodeksu postępowania administracyjnego.	Umiejętność złożenia odpowiedniego środka odwoławczego w postępowaniu administracyjnym.	Znajomość i ustalanie terminów składania odpowiedniego środka odwoławczego w postępowaniu administracyjnym. Znajomość i określanie przyczyn wszczęcia postępowania odwoławczego w postępowaniu administracyjnym	Śledzenie fachowej literatury prawnej i jej prezentacja na temat związany z postępowaniem administracyjnym (wykraczający poza materiał nauczania).

Dla uczniów z opiniami i orzeczeniami wszystkie dostosowania są zapisane w dokumentacji PPP.